

## Samen tegen Schooluitval

|                                                             |                                                 |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <b>Titel:</b>                                               | Project Problematische Afwezigheden binnen NAFT |
| <b>Type:</b><br><i>(vorming, materiaal, goede praktijk)</i> | Goede praktijk                                  |
| <b>Thema</b>                                                | Schoolverzuim                                   |
| <b>Doelgroep</b>                                            | Nederlandstalig Secundair Onderwijs in Brussel  |

**Beknopte beschrijving:**

Het percentage problematische afwezigheden in Brussel is bijzonder hoog en blijft stijgen. Groep INTRO engageert zich sinds 2021 om het aantal problematische afwezigheden te verminderen en om expertise op te bouwen rond dit thema om disseminatie op termijn mogelijk te maken.

In afstemming met Gil Keppens (onderzoeker VUB) en na verdieping in werkzame methodieken (waaronder in Nederland) werd de focus verschoven van de aanpak van hardnekkig spijbelen naar een bredere, preventieve aanpak.

Concreet loopt momenteel een project waarbij Groep INTRO gedurende drie schooljaren (23-24, 24-25 en 25-26) 2 à 3 secundaire scholen per schooljaar ondersteunt in hun beleid rond schoolverzuim.

De schoolondersteuning verloopt volgens dit stappenplan gedurende maximum één jaar:

1. Er wordt een analyse opgemaakt van de school en van het schoolbeleid rond problematische afwezigheden op basis van observaties op school en gesprekken met schoolpersoneel. Deze analyse wordt doorgepraat met de school.
2. Samen met de school wordt een plan van aanpak opgesteld rond afwezigheden op hun maat. De focus kan daarbij verschillen van school tot school. Het is de bedoeling om een consequent en realistisch beleid uit te werken dat afwezigheden effectief kan terugdringen.
3. Groep INTRO garandeert personeelsinzet van NAFT-medewerkers op school in de eerste maanden van het schooljaar (sep-okt-nov) om het nieuwe beleid rond afwezigheden mee te ondersteunen in de praktijk. Er wordt naast een warm aanwezigheidsbeleid, een sterk gevoel van opvolging gecreëerd, wat potentiële spijbelaars ontmoedigt.
4. Door een extra paar helpende handen in de school, kunnen de collega's van Groep INTRO ruimte maken om outreachende acties te ondernemen naar spijbelaars en ouders. Dit vooral in de vorm van huisbezoeken om jongeren en hun context de boodschap te geven dat ze verwacht worden op school. Huisbezoeken kunnen ook dienen om bredere noden in kaart te brengen zodanig dat de jongere ondersteund kan worden op verschillende levensdomeinen om op deze manier aanwezigheid op school mogelijk te maken.
5. Opvolging en advies doorheen het schooljaar. Groep INTRO blijft de school coachen doorheen het verdere verloop van het schooljaar.

## Voordelen:

- Scholen solliciteren om deel te mogen nemen aan dit project. Er wordt dus gestart vanuit een bereidheid van het schoolbeleid om hier werk van te maken.
- Door de observaties op school (ongeveer 2 dagen) en gesprekken met schoolpersoneel (directie, leerlingenbegeleiding, secretariaat, leerkrachten, onderhoudspersoneel), krijgt de school een spiegel voorgehouden vanuit een externe blik omtrent het spijbelbeleid op school. Dit is anders dan wanneer de school dit zelf zou doen.
- Het project combineert feedback en coaching met 'samen doen', wat de bereidheid en de impact sterk verhoogt.
- Scholen worden duurzaam ondersteund en gestimuleerd om een doordacht en consequent beleid uit te werken rond schoolverzuim, rekening houdend met hun context.
- Door de begrenzing van een jaar wordt gestimuleerd om te denken in structurele veranderingen en niet louter 'overnemen' van taken.
- Er is een significante daling van de afwezigheden in de deelnemende scholen.
- Door in te zetten op visibiliteit van het project en de boodschap mee te geven aan leerlingen dat de school dit kort opvolgt, in combinatie met de huisbezoeken, wordt spijbelen ontmoedigt.
- De stuurgroep die dit opvolgt faciliteert bredere samenwerkingsverbanden tussen professionals.

## Nadelen:

- Scholen moeten openstaan voor verandering. Dit is soms moeilijk. Vaak wordt gestart vanuit een bereidheid van directie, maar het is hard werken om alle neuzen in dezelfde richting te krijgen. Alle actoren binnen een school worden immers gestimuleerd tot zelfevaluatie en verbetering.
- De duurzaamheid schuilt vooral in het versterken van de secretariaatswerking en warme, doch duidelijke kort-op-de-bal opvolging van afwezigheden. Het opvolgen van de leerlingen dmv huisbezoeken blijkt vaak niet haalbaar voor scholen in de vervolgperiode.

## Randvoorwaarden voor implementatie:

- Kandidatuurstelling bij Groep INTRO om te kunnen deelnemen aan het project.
- Scholen moeten openstaan voor verandering.

## Andere opmerkingen:

## Bronvermelding:

Pierre Van Rijckeghem, Groep INTRO Brussel